

Geweld slaat nergens op

Vredeszondag, 1 oktober 2007

INSTRUMENTAAL

KRUISTEKEN EN VERWELKOMING

Pr. Welkom, lieve vrienden, op deze vredeszondag.
Laten we de viering maar zoals elke week beginnen met een kruisteken,
ons hoofd, ons hart en onze schouders tekenen
met het kruis dat eigenlijk verwijst
naar het gewelddadig levenseinde van Jezus, die wij zoon van God noemen.
Ooit hebben de eerste christenen ervoor gekozen
om dit verschrikkelijke marteltuig als teken van hun geloof te nemen,
om nooit meer te vergeten hoe blind en waanzinnig geweld kan zijn,
om ons geloof uit te drukken, dat het onze roeping is
om boven al het zinloze geweld uit te stijgen,
want geweld slaat nergens op.

Daarom willen we vandaag nog bewuster dan anders
een kruisteken maken bij het begin van dit samenzijn,
het samen vieren dat we onder de zegen willen plaatsen van
+ de Vader, de Zoon en de H. Geest. Amen

Pr. "Geweld slaat nergens op"
natuurlijk zal je zeggen... en toch
elke dag zijn er tientallen situatie
waarin we verleid worden tot geweld,
waar geweld gedoogd wordt en zelfs logisch lijkt.
Zo is het geweld na tweeduizend jaar nog overal te zien,
en zijn wij geworden
wat onze vaders niet durfden dromen...

WAT GEEN OOG

Wat geen oog heeft gezien, geen oor gewaagd te horen,
wat onze vaders niet durfden dromen, zijn wij ... geworden:
deze wereld

INLEIDING

tekst speciaal voor onze 4inge gemaakt door Chris Cobbaut

Scene 1: De ontbijttafel.

Lezer 1 (man): Goede morgen allemaal, dag schat!!

Enkele seconden absolute stilte

Lezer 1 (man): Oei, wat heb ik nu weer mispeuterd? Wat ben ik vergeten? O ja, ik heb
na de match gisteren op TV mijn bierflesje niet weggezet zeker?

Lezer 2 (vrouw, nors): Ja seg, het is toch waar zeker, het is al erg genoeg dat we weer
elke week de TV moeten afstaan voor die stomme Champions League dat we na-
dien meneer zijn rommel nog moeten opruimen ook. Het is leuk opstaan als de
bierflesjes u meteen tegemoet komen.
Enkele seconden stilte

Lezer 1 (man): Schat, mag ik de boter eens even alsjeblieft?

Lezer 2 (vrouw, nors): Jasper, geef je de boter eens even door aan je vader?

Enkele seconden stilte.

Lezer 1 (man): Euh schat, is er nog koffie alsjeblieft?

Lezer 2 (vrouw, norser): Jasper, zeg tegen je vader eens dat er op het fornuis in de thermosfles nog voldoende koffie zit!

Enkele seconden stilte.

Lezer 1 (man): Schat, geef je het suiker even door?

Lezer 2 (vrouw, uiterst nors): Jasper, geef de suiker aan je vader!

Enkele seconden stilte en dan geeft lezer 1 een luide klapzoen in de microfoon.

Lezer 2 (Jasper): Bwèèèèèèkes paps, wat doe je nu seg?

Lezer 1 (man): Sorry Jasper, die kus was eigenlijk bedoeld voor je mama, maar blijkbaar moet vanmorgen alles via jou gaan, dus geef jij ze even door aan je mama?!!

Lezer 2 (vrouw, lacht): Ja, blijf daar maar eens boos bij, onnozelaar, kom hier dat ik u zelf een kus geef, maar volgende keer ruim je zelf je rommel op en maak nu maar dat je wegbent of Jasper is nog te laat op school. Voorzichtig onderweg en tot vanavond.

Scene 2: Onderweg in de auto.

Lezer 1 (man, gehaast): Oei, is het al zo laat, kom Jasper, we moeten opschieten, hopelijk zijn er niet teveel slakken op de weg deze morgen anders halen we het nooit meer.

Ja lap, het was te denken, de mannen van den Ilva moeten uitgerekend op dit uur de zakken ophalen. Hé seg, ga eens een beetje opzij!! Moesten wij aan een zodanig tempo werken, we zouden nogal eens wat meemaken!! Oef eindelijk kan ik er langs.

Oh nee, daar staan die klaar-overs aan de gemeenteschool weer, en er moeten nu natuurlijk net veel kinderen oversteken. Komaan seg, schiet eens wat op! Tetter straks op de koer, maar loop hier niet te slenteren op dat zebrapad.

Alléé, waarom vertraagt die nu? O ja, ze moet hier links inslaan, seg madammeke, een richtingaanwijzer was een optie zeker bij uw wagen, potverdorie, hoe is die aan een rijbewijs geraakt?

Het was te denken nu hebben we ook nog eens een rood licht, dat is puur om ons te pesten dat ze toch zoveel lichten gezet hebben en nooit kan ik zomaar eens door het groen rijden. Aah, eindelijk groen, wat doet die nu? Die ziet dat niet zeker?

Hééé, bompa, 't is groen, 'T IS GROEN!!!!!!!!!!!!

Lezer 2 (Jasper, enthousiast): KERMIT DE KIKKER!!

Lezer 1 (man, verrast): Wat zeg jij nu Jasper?

Lezer 2 (Jasper, onschuldig): Ah papa, ik dacht dat je een raadseltje wou spelen, 't is groen, en kermit de kikker is toch groen??!!

Lezer 1 lacht en schudt het hoofd.

Lezer 1 (man): Allee, haast u maar Jasper, de bel is net gegaan en de kinderen gaan al naar de rij, tot vanavond!

Scene 3: Op de speelplaats, in de rij.

Lezer 2 (Jasper): Hé, Simon, wat doe jij op mijn plaats in de rij? Ik sta toch altijd vooraan naast Sarah en jij staat toch achteraan naast Kim?

Lezer 2 (Simon): Dan moet je maar op tijd komen, wie te laat is staat achteraan en nu sta ik hier!

Lezer 1 (Jasper): Maar ik was niet te laat, ik was net op tijd en het is trouwens mijn papa zijn schuld, die is te laat vertrokken omdat hij eerst zijn gekibbel met ons mama nog moest bijleggen.

Lezer 2 (Simon): Je was wel te laat en te laat is te laat, achteraan is nog plaats naast Kim, nu heb ik de beste plaats en niemand anders!

Lezer 1 (Jasper): Meester!! Simon neemt mijn plaats af!!

Lezer 2 (meester): Ach zo, is deze plaats van jou? Dat wist ik niet, ik heb nog nooit een naam zien staan op al deze plaatsen.

Lezer 1 (Jasper): Jammaar, ik sta hier anders altijd!!

Lezer 2 (meester): Misschien wel, maar waarom zou je je vandaag dan eens niet naast Kim zetten, daar is nog een plaatsje vrij zie ik.

Lezer 1 (Jasper): MAAR IK WIL DE BESTE PLAATS EN DE BESTE PLAATS IS VOORAAN!!!!

Lezer 2 (meester): Ah zo, is dat zo, maar dan heb ik de allerbeste plaats want ik sta helemaal vooraan, weet je wat, je krijgt gewoon mijn plaats en dan ga ik wel naast Kim staan.

Beste kindjes, luister eens allemaal, vandaag neemt Jasper mijn "beste plaats" in en ik de zijn "slechte plaats". Mag ik u dus voorstellen aan meester Jasper die nu met zijn klasje naar boven zal gaan en ons dan vanalles zal leren. Ik denk dat hij zal beginnen met een les godsdienst over verdraagzaamheid of zoiets, maar dat zal hij ons zelf wel vertellen vanop zijn beste plaats.

Lezer 1 (Jasper, beschaamd): Sorry, meester, je hebt gelijk, laat mij maar naast Kim staan, het is te stom om voor een plaats ruzie te gaan maken.

WAT GEEN OOG _____

Wat geen oog heeft gezien, geen oor gewaagd te horen,
wat onze vaders niet durfden dromen, zijn wij ... geworden:
deze wereld

Door stormen van geweld, voortgejaagden, zijn wij.
Aan molenstenen vastgeklonken, als verdoemden, zijn wij ...
zijn wij: deze wereld.

SCHULDBELIJDENIS _____

Pr. Thuis, in het verkeer, op school of op je werk...
de situaties zijn zo... herkenbaar.
Het is alsof het in de menselijke natuur zit ingebakken om hard te reageren,
met woorden of vuisten,
met verbaal of fysiek geweld.
God heeft de mens geroepen om daar bovenuit te stijgen,
om méér te zijn dan zijn instincten en natuurlijke reflexen,
om je broer niet te vermoorden
en je vijanden te beminnen.

Pr. Maar we weten dat het moeilijk is,
dat het vaak niet lukt
en we verslagen achterblijven als we weer eens hebben geroepen of geslagen.
Daarom beginnen we vandaag met een vraag om Gods ontferming.

Le. 1 "Sjaloom, ik wens je vrede."
Telkens als Jezus ergens kwam waren dit zijn woorden.
Wij gebruiken soms harde woorden om ons gelijk te halen,
slaande argumenten om ons doel te bereiken
en daardoor wordt onze medemens tekortgedaan.
Heer, ontferm U over ons.

♪ Jouw hand helpt mij op te staan

Le. 1 Jezus zei : "Ik ben niet gekomen om te oordelen",
maar wij hebben zo snel een oordeel of een veroordeling
klaar over het 'anders' zijn van onze medemens,
We geven niet voldoende aandacht aan dialoog en communicatie
en beletten zo dat er vrijheid van meningsuiting is,
de culturele verscheidenheid niet verdedigd wordt
Christus, ontferm U over ons.

♪ Jouw hand helpt mij op te staan

Le. 1 Jezus leerde ons bidden : "Geef ons heden, ons dagelijks brood"
Maar we springen vaak nonchalant om met de rijkdom van de aarde
en we doen de natuur geweld.
We weten dat het nergens op slaat,
dat we Jouw droom over de schepping kapot maken,
Heer, ontferm U over ons.

♪ Jouw hand helpt mij op te staan

Pr. We hopen en geloven dat onze God vergevingsgezind is,
dat hij ons als een Vader nieuwe kansen wil geven.
Daarom willen we Hem lof en eer brengen,
als onze Vader, die vrede wil en vrede geeft.

♪ **GLORIA** _____

Eert God die onze vader is...

📖 **OPENINGSGEBED** _____

Pr. God onze Vader,
geweld slaat nergens op
en geweld slaat overal op.
Met mokerhamers en met pijnlijke precisie
kwetsen wij elkaar soms op de meest tedere momenten van het leven.
Als wij hier vandaag, in deze vredesviering bidden om Jouw steun,
vragen we vooral om sterkte en incasseringsvermogen,
om de creativiteit en soepelheid die Jij in zo'n situaties verwacht.
Laat ons inspireren door Jouw woord,
door Jouw roeping in ons leven,
vandaag en alle dagen van ons leven.

Hoor! Het land is vol wapengekletter, het gaat gebukt onder oorlogsgeraas.
Ach, nu is de **hamer** die de hele aarde sloeg, gespleten en verbrijzeld.
Ach, nu is Babel zelf een schrikbeeld voor elk volk.
Babel, je hebt jezelf een val gezet en bent gevangen, zonder het te merken.
Je bent gestrikt, kunt nergens heen, want je hebt de HEER getart.

 DE KONINGIN EN DE SOLDAAT

Suzanne Vega

Een soldaat kwam kloppen op de deur van zijn koningin
Hij zei: "Ik vecht niet langer in jouw naam"
De koningin wist dat ze zijn gezicht herkende
En ze liet hem stilletjes binnen.

Hij zei: "Ik heb je paleis, hier op de heuvel bekeken
en me dikwijls afgevraagd wie die vrouw is, in wiens naam wij moorden
Maar wees gerust, morgen vertrek ik en kan je doen wat je wil
maar eerst wil ik nog weten 'waarom'?"

Door een lange paleisgang werd hij geleid
tot in haar kamers met koninklijk rode tapijten
Maar ze nam nooit de kroon van haar hoofd
en ze vroeg hem om te gaan zitten.

Hij zei: "Nu ik je zie, lijk je nog zo jong
maar ik heb al meer verloren dan gewonnen veldslagen meegemaakt
en ergens zegt mijn intuïtie dat het eigenlijk om jouw pleziertjes draait
of kun je me nu toch zeggen 'waarom'?"

De jonge koningin bekeek hem met een arrogante blik
Ze zei "Je zal het nooit verstaan. En je kan ook beter niet proberen"
Maar haar gezicht leek wel dat van een kind dat wilde huilen
maar ze sloot zichzelf op als in een cocon.

En ze zei: "Ik heb been geheime, brandende draad ingeslikt,
hij snijdt me vanbinnen en ik heb al vaak gebloed"
Hij legde zijn hand op haar hoofd
en boog haar tot bijna op de grond.

"Vertel me eens: hoe hongerig ben je? En hoe zwak voel je je nu?
zoals je hier eenzaam leeft, verborgen en opgesloten
maar ik zal niet meer voor je vechten"
Hij nam haar mee naar het venster om te kijken.

De zon scheen als goud in een grijze lucht
en ze wilde zoveel meer dan ze ooit kon toegeven
maar tegelijk wist ze hoeveel angst dat inboezemde en dus keerde ze zich af
en wilde niet langer in zijn ogen kijken.

Hij zei: "Ik wil leven al een eerlijk man
zodat ik krijg wat ik verdien en ik alles kan geven wat mogelijk is
en die jonge vrouw te beminnen die ik eigenlijk niet versta
Hoogheid, jouw wegen zijn ondoorgrondelijk"

Maar haar kroon was gevallen en ze vreesde dat hij gebroken was
en daar stond ze dan: beschaamd over de pijn in haar hart
Ze nam hem mee tot buiten de deur en vroeg hem te wachten,
ze zou maar eventjes een tijdje binnen zijn.

Ginds, op een afstand werd een bevel gehoord
en de soldaat werd gedood terwijl op haar stond te wachten
en terwijl de koningin stikte in de eenzaamheid waarvoor ze had gekozen
ging het geweld, de veldslag gewoon verder...

Pr. Tot jullie die naar mij luisteren zeg ik: heb je vijanden lief, wees goed voor wie jullie haten, zegen wie jullie vervloeken, bid voor wie jullie slecht behandelen. Als iemand je op de **wang** slaat, bied hem dan ook de andere wang aan, en weiger iemand die je je bovenkleed afneemt niet ook je onderkleed. Geef aan ieder die iets van je vraagt, en eis je bezit niet terug als iemand het je afneemt. Behandel anderen zoals je wilt dat ze jullie behandelen. Is het een verdienste als je liefhebt wie jullie liefhebben? Want ook de zondaars hebben degenen lief die hen liefhebben. En is het een verdienste als je weldaden bewijst aan wie weldaden bewijzen aan jullie? Ook de zondaars handelen zo. En is het een verdienste als je geld leent aan degenen van wie jullie iets terug verwachten? Ook zondaars lenen geld aan zondaars in de verwachting alles terug te krijgen. Nee, heb je vijanden lief, doe goed en leen geld aan anderen zonder iets terug te verwachten; dan zullen jullie rijkelijk worden beloond, en zullen jullie kinderen van de Allerhoogste zijn, want ook hij is goed voor wie ondankbaar en kwaadwillig is.

 TOELICHTING

 GELOOFSBELIJDENIS

Ik geloof niet in oog om oog,
tand om tand,
of het recht van de sterkste,
maar ik geloof in het recht van elke mens,
in een open hand,
en in de macht van geweldloosheid.
Ik geloof niet in wit of zwart,
links of rechts, of in voorrechten,
maar ik geloof dat alle mensen Gods mensen zijn,
met een hart dat hunkert naar liefde.
Ik geloof niet dat ik niets te maken heb
met de honger of de onderdrukking
overal ter wereld,
maar ik geloof dat mensen Gods kinderen zijn
broeders en zusters van elkaar
met de opdracht om te delen.
Ik geloof niet
dat oorlog en armoede onvermijdelijk zijn
en vrede onbereikbaar,
maar ik geloof in elk gebaar van goedheid,
in elke stap van vrede.
Ik geloof in de mens,
een mens die in Gods naam
gerechtigheid en een nieuwe wereld mogelijk maakt.

Pr. Laat ons nu bidden en vragen
voor wat ons diep in ons hart bekommert.

Le. 2 Bidden we voor een samenleving
waar iedere mens eerbied heeft voor de waardigheid van elk-ander
waar geen discriminatie is
maar ruimte en stimulans
om zich te ontwikkelen en ontplooien
en zo volkomen gelukkig kan worden

♪ Heer luister naar mij

Le. 2 Bidden we voor het herontdekken van solidariteit, dichtbij of veraf
dat iedereen op een volwaardige manier kan meebouwen
aan de gemeenschappen waartoe we behoren
met respect voor democratische beginselen.

♪ Heer luister naar mij

Le. 2 Bidden we voor moed en sterkte
om dag in, dag uit de woorden van de Blijde Boodschap
te beluisteren en er actief geweldloos naar te handelen,
dat we alle vormen van geweld verwerpen,
vooral tegen de meest misdeelden en kwetsbaren.

♪ Heer luister naar mij

Le. 2 Bidden we voor hen die verantwoordelijkheid dragen in onze maatschappij
op politiek, sociaal, economisch gebied
dat ze zich niet laten leiden door de kracht van macht en aanzien
maar dat ze hun kennis en inzichten
ten dienste stellen om een vrede-volle samenleving uit te bouwen.

♪ Heer luister naar mij

Pr. Heer God, als wij bidden om vrede,
dan beseffen we maar al te goed
dat het grotendeels in onze eigen hand ligt.
Telkens weer bidden we jouw om de kracht
die ons kan helpen om Jouw droom waar te maken:
sjaloom, de bijbelse vrede die gebouwd is op gerechtigheid.
Daarom zetten we vandaag opnieuw brood en wijn op tafel
Als teken van Jouw steun,
als woord dat ons voedt en kracht die we kunnen drinken.
om nooit te vergeten wie Jezus was,
om zijn idealen, zijn geloof en zijn aanwezigheid te voelen,
vandaag en alle dagen van ons leven

1. Waar is de plaats die vrede lacht
waar wordt aan mensen recht verschaft?
Waar is de God die leven geeft?
In elke mens die liefde deelt.
2. Ik zoek de plek waar vrijheid heerst,
waar elke mens van angst geneest,
ik zoek de God die armen heelt,
in elke mens die liefde deelt
3. Ik zoek het land dat vreugde heet
vrij van geweld en oorlogsleed,
ik zoek de stad waar God regeert,
in elke mens die liefde deelt.
4. Hier is de plaats die vrede lacht,
hier wordt aan mensen recht verschaft,
hier is de God die leven geeft;
in elke mens die liefde deelt.

📖 DANK- EN TAFELGEBED

- Pr. Jij, enige van na de zondvloed,
van na het krijgsgeweld der stomme mensvergeten Goden;
Jij enige,
onder het puin van de machthebberij
en het gruis van de hebzucht vandaan gekropen;
jij enige, door chaos van angst en waanzin heengebroken, —
Geest van leven die geroepen hebt: nooit meer slaven,
nooit meer lijken, laat ons ménsen maken!
- Al. Dring tot ons door,
krijg vat op ons,
zodat wij toch nog herschapen worden.
- Pr. Jij, die als eerste de boog van geweld en verwoesting
hebt omgebogen tot een symbool van ommekeer,
van solidariteit tussen mensen en volken, —
- Al. ga ons voor,
laat ons niet los,
juist niet in deze dagen,
nu de aarde dreigt om te komen
onder een springvloed van macht en geweld.
- Pr. Jij, die door een geschiedenis van bloed en tranen
en dwars door zeeën van roofzucht en verachting
blijft hopen op en nieuw begin.
Jij, die geweldloos toegang zoekt tot ons
en ons bezweert, dat wij de aarde eindelijk gaan bewonen
en niet nog verder verwoesten,
- Al. Help ons een nieuw begin te vinden,
ban het virus van cynisme uit onze harten
en voer ons in een proces van geloof en ommekeer;
dat wij de dodelijke energie ten bate van enkelen
zullen kunnen ombuigen

tot de scheppende energie ten dienste van allen;
dat we alsnog orde leren scheppen,
de vruchten van de aarde, de lucht en het water
eerlijk leren delen.

(rechtstaan)

Pr. Dat wij heden nog jouw droom van vrede volgen,
jouw Zoon, een rechtvaardige uit Nazareth,
die zijn brood niet wilde eten
zonder te hongeren naar bevrijding
en die de beker niet wilde drinken
onder te dorsten naar gerechtigheid.
Want op de avond voor zijn dood.....
Daarom doen wij dit tot zijn gedachtenis.

Wij breken en delen
als teken van onze vastberadenheid,
dat het ons menens is,
dat we een nieuw begin willen maken:

Al. Jij hebt ons geroepen van heinde en ver.
Jij hebt ons gemaakt, groten en kleinen,
allen verschillen van hart en gezicht,
maar zijn allen Jouw mensen.

Pr. Wij bidden Jou dan, maak nieuwe mensen van ons,
die Uw stem horen: mensen die openstaan
voor alles wat goed is, echt en waarachtig.

Al. Geef ons Uw Geest van oprechtheid
en moed om niet mee te lopen met wat vals is,
maar steeds te zoeken naar Jouw waarheid en vrede
naar de echte diepte van leven.

Pr. Moge vanuit deze gedachte het woord klinken dat wij van Jezus leerden:...

 ONZE VADER _____

 VREDESWENS _____

 COMMUNIE(LIED) _____ mel. Van "Vervul dit huis"

De geest van God waait als een wind,
op vleugels van de vrede
als adem die ons leven doet
deelt ons een onrust mede
In stilte werkt de geest van God
stuwt voort met zachte krachten
een wijze moeder die ons hoedt
een bron van goede machten.
Zij geeft ons moed om door te gaan
klinkt steeds weer door in dromen,
doet mensen weer elkaar verstaan,
doet hier jouw rijk weer komen.

 ZENDING EN ZEGEN _____